

Udskriftsdato: 13. december 2025

AFG nr 9171 af 29/11/2013 (Gældende)

Uhensigtsmæssige og sundhedsskadelige arbejdsstillinger eller – bevægelser

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: 2013-6023-12082-RIF og 2013-6023-
12082-RIF

Uhensigtsmæssige og sundhedsskadelige arbejdsstillinger eller – bevægelser

Arbejdstilsynet besøgte en virksomhed, der producerer blomster.

Arbejdstilsynet konstaterede, at der blev arbejdet med indsamling af pollen, bestøvning og rensning af planter samt høst i uhensigtsmæssige og sundhedsskadelige arbejdsstillinger eller – bevægelser, hvorefter Arbejdstilsynet traf afgørelse med påbud om, at virksomheden skal sikre, at uhensigtsmæssige og sundhedsskadelige arbejdsstillinger eller – bevægelser ved arbejde ved planteborde undgås.

Et enigt nævn fastholdt afgørelsen og lagde vægt på, at der ved en samlet vurdering af arbejdsprocessen i forbindelse med indsamling af pollen, bestøvning og rensning af planter samt høst er risiko for sundhedsskadelige belastninger af de ansatte.

Nævnet lagde vægt på, at de ansattes arbejdsstillinger i forbindelse med indsamling af pollen, bestøvning og rensning af planter samt høst ved plantebordene holdes mellem 10 og 20 sekunder og gentages hyppigt og i lang tid hen over arbejdsdagen. Der forekommer kun korte pauser af sekunders varighed, hvor armene ikke er løftede.

Nævnet lagde desuden vægt på, at arbejdet med indsamling af pollen, bestøvning og rensning af planter samt høst foregår med arme højt oppe og med statisk foroverbøjning og vrid i ryggen.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at arbejdet med indsamling af pollen med middel præcisionskrav, bestøvning med større præcisionskrav og rensning af planter med lavt præcisionskrav samt høst med lavt præcisionskrav ved den inderste og den midterste planterække ved plantebordene foregår med armene løftede ud fra kroppen. For den yderste række foregår dette med overarmene inde ved kroppen og uden understøttelse af armene.

[Adressat udeladt]

[navn udeladt]

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 26. november 2013 behandlet [navn udeladt]s klage over Arbejdstilsynets afgørelse af 1. februar 2013.

Ved afgørelsen blev der afgivet påbud om, at virksomheden skal sikre, at uhensigtsmæssige og sundhedsskadelige arbejdsstillinger eller – bevægelser ved arbejde ved planteborde undgås.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelse af 1. februar 2013, således at virksomheden skal sikre, at uhensigtsmæssige og sundhedsskadelige arbejdsstillinger eller – bevægelser ved arbejde ved planteborde undgås.

Nævnets afgørelse om, at virksomheden skal sikre, at uhensigtsmæssige og sundhedsskadelige arbejdsstillinger eller – bevægelser ved arbejde ved planteborde undgås skal efterkommes senest den 3. marts 2014.

Tilbage melding skal ske til Arbejdstilsynet senest den 10. marts 2014.

B E G R U N D E L S E

Nævnet finder, at der ved en samlet vurdering af arbejdsprocessen i forbindelse med indsamling af pollen, bestøvning og rensning af planter samt høst er risiko for sundhedsskadelige belastninger af de ansatte.

Nævnet lægger vægt på, at de ansattes arbejdsstillinger i forbindelse med indsamling af pollen, bestøvning og rensning af planter samt høst ved plantebordene holdes mellem 10 og 20 sekunder og gentages hyppigt og i lang tid hen over arbejdsdagen. Der forekommer kun korte pauser af sekunders varighed, hvor armene ikke er løftede.

Nævnet lægger desuden vægt på, at arbejdet med indsamling af pollen, bestøvning og rensning af planter samt høst foregår med arme højt oppe og med statisk foroverbøjning og vrid i ryggen.

Nævnet lægger endvidere vægt på, at arbejdet med indsamling af pollen med middel præcisionskrav, bestøvning med større præcisionskrav og rensning af planter med lavt præcisionskrav samt høst med lavt præcisionskrav ved den inderste og den midterste planterække ved plantebordene foregår med armene løftede ud fra kroppen. For den yderste række foregår dette med overarmene inde ved kroppen og uden understøttelse af armene.

Nævnet lægger til grund for afgørelsen, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget den 9. maj 2012 konstaterede, at arbejdet med indsamling af pollen, bestøvning og rensning af planter samt høst ved plantebordene en 1/3 af tiden foregår i mere end $\frac{3}{4}$ arms afstand fra kroppen.

Nævnet lægger endvidere til grund for afgørelsen, at virksomheden i redegørelse for arbejdsstillinger og arbejdsprocesser af 5. og 6. december 2011 til Arbejdstilsynet om indsamling af pollen har oplyst følgende:

- Stående/gående arbejdsproces. Tiden er cirka ligeligt fordelt mellem 3 arbejdsstillinger, og der veksles mellem dem hele tiden. Max 20 sekunder i samme stilling ad gangen. Middel præcisionskrav.
- Nakke: mest i opret til let bøjet stilling, periodevis fastlåst synskrav.
- Ryg: i perioder bøjet i hofte/lænd (ca. 1/3 af tiden) for at nå inderste række planter.
- Arme: i korte perioder løftes til skulderhøjde og strækkes til mere end $\frac{3}{4}$ arms længde for at nå inderste række (ca. 1/3 af tiden).
- Ben: god plads, jævnt, stabilt underlag og fri bevægelighed.

Nævnet lægger desuden til grund for afgørelsen, at virksomheden i redegørelse for arbejdsstillinger og arbejdsprocesser af 5. og 6. december 2011 til Arbejdstilsynet om høst har oplyst følgende:

- Stående/gående arbejdsproces. Tiden er cirka ligeligt fordelt mellem 3 arbejdsstillinger, som tidsmæssigt er cirka ligeligt fordelt. Max 10 sekunder i samme stilling ad gangen. Lavt præcisionskrav.
- Nakke: mest i opret til let bøjet stilling, periodevis fastlåst af synskrav.
- Ryg: i perioder bøjet (ca. 1/3 af tiden) for at nå inderste række planter.
- Arme: i korte perioder løftes til skulderhøjde og strækkes til mere end $\frac{3}{4}$ arms længde, for at nå inderste række (ca. 1/3 af tiden). For hver frøkapsel, der høstes føres hånden ud til opsamlingsbeholder i bælte eller den frie hånd.
- Ben: god plads, jævnt, stabilt underlag og fri bevægelighed.

Nævnet lægger endvidere til grund for afgørelsen, at virksomheden i redegørelse for arbejdsstillinger og arbejdsprocesser af 5. og 6. december 2011 til Arbejdstilsynet om bestøvning har oplyst følgende:

- Stående/gående arbejdsproces. Tiden er cirka ligeligt fordelt mellem 3 arbejdsstillinger, som tidsmæssigt er cirka ligeligt fordelt. Max 20 sekunder i samme stilling ad gangen. Større præcisionskrav end ved pollensamling.
- Nakke: mest i opret til let bøjet stilling, periodevis fastlåst af synskrav.

- Ryg: i perioder bøjet i hofte/lænd (ca. 1/3 af tiden) for at nå inderste række planter.
- Arme: i korte perioder løftes til skulderhøjde og strækkes mere end $\frac{3}{4}$ arms længde, for at nå inderste række (ca. 1/3 af tiden).
- Ben: god plads, jævnt, stabilt underlag og fri bevægelighed.

Nævnet lægger desuden til grund for afgørelsen, at virksomheden i redegørelse for arbejdsstillinger og arbejdsprocesser af 5. og 6. december 2011 til Arbejdstilsynet om rensning af planter/pilning af kronblade har oplyst følgende:

- Stående/gående arbejdsproces. Tiden er cirka ligeligt fordelt mellem 3 arbejdsstillinger, som tidsmæssigt er cirka ligeligt fordelt. Max 20 sekunder i samme stilling ad gangen. Lavt præcisionskrav.
- Nakke: mest i opret til let bøjet stilling, periodevis fastlåst af synskrav.
- Ryg: i perioder bøjet i hofte/lænd (ca. 1/3 af tiden) for at nå inderste række planter.

Nævnet lægger endvidere til grund for afgørelsen, at rækkeafstanden for den inderste række ved plantebordene er op til 70 cm, at rækkeafstanden for den midterste række ved plantebordene er cirka 45 cm, og at rækkeafstanden for den yderste række ved plantebordene er cirka 30 cm.

Nævnet lægger desuden til grund for afgørelsen, at virksomhedens ansatte arbejder med indsamling af pollen, bestøvning og rensning af planter samt høst 5-6 måneder om året, fra klokken 7-15 mandag til torsdag og fra klokken 7-14.30 om fredagen, med to pauser pr. dag på henholdsvis 10 og 20 minutter.

Det fremgår af arbejdsmiljølovens regler, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af reglerne om arbejdets udførelse, at arbejdet i alle led skal planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

Det fremgår desuden af reglerne om arbejdets udførelse, at arbejdet i alle led skal udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de fysiske, ergonomiske og psykosociale forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Det fremgår endvidere af reglerne om arbejdets udførelse, at ved udførelsen af arbejdet skal det sikres:

1. At udformning af arbejdspladser, inventar, tekniske hjælpemidler samt valg af arbejds- og produktionsmetoder så vidt muligt passer til de personer, der skal benytte disse.
2. At egnede og effektive hjælpemidler, såsom løfteanordninger og transportmidler m.v., er tilgængelige i det omfang, det er nødvendigt, for at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det fremgår desuden af reglerne om arbejdets udførelse, at unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

Klagers bemærkninger

Virksomheden har i klagen blandt andet anført, at Arbejdstilsynet i sin vurdering har lagt vægt på, at der ved arbejdsprocesserne er krav om præcision. Det er virksomhedens opfattelse, at kravet til præcision alene vedrører arbejdsopgaven med indsamling af pollen og bestøvning.

Nævnet skal hertil bemærke, at præcisionskravet ikke er et forhold nævnet har lagt afgørende vægt på ved vurderingen af, om arbejdsstillingerne eller - bevægelserne ved plantebordene er uhensigtsmæssige og sundhedsskadelige.

Virksomheden har desuden anført, at medarbejderne har mulighed for selvvalgte pauser, hvor de kan udføre gymnastikøvelser, hvilket Arbejdstilsynet ikke har tillagt nogen vægt i afgørelsen.

Nævnet skal hertil bemærke, at nævnet ikke finder, at sundhedsskadelige belastninger kan afhjælpes ved udførelse af gymnastikøvelser, idet det er arbejdsstillingerne ved indsamling af pollen, bestøvning og rensning af planter samt høst, der medfører risiko for sundhedsskadelige belastninger.

Virksomheden har endvidere anført, at der er tale om sæsonbetonet arbejde, hvilket virksomheden finder har betydning for risikobelastningen.

Nævnet skal hertil bemærke, at nævnet finder, at der er tale om arbejde af en sådan varighed, at risikoen for sundhedsskadelige belastninger er til stede, selvom der ikke arbejdes i alle årets måneder.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse er truffet af et enigt nævn.

R E G L E R

Ved afgørelsen er anvendt følgende regler:

- Om Arbejdstilsynets hjemmel til at give påbud:
 - § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010.
- Om arbejdets udførelse:
 - § 38, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010.
 - § 4, § 7, stk. 1, § 10 og § 17, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse.

Reglerne kan læses på de følgende sider.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet.

På klagenævnets vegne

[navn udeladt]

[stilling udeladt]

Kopi til:

[Adressat udeladt]

[Adressat udeladt]

[Adressat udeladt]

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovebekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010

...

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

...

Kapitel 2

Planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet

§ 4. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detaljløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal

det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

...

Kapitel 3 - Arbejdets udførelse

Almene krav

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de fysiske, ergonomiske og psykosociale forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Stk. 2...

...

§ 10. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres:

1. At udformning af arbejdspladser, inventar, tekniske hjælpemidler samt valg af arbejds- og produktionsmetoder så vidt muligt passer til de personer, der skal benytte disse.
2. At egnede og effektive hjælpemidler, såsom løfteanordninger og transportmidler m.v., er tilgængelige i det omfang, det er nødvendigt, for at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

...

Særlige krav

§ 17. Unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

...